

AGRISPACE
samfunn | areal | sted

Fakta 1/14

Samfunn, areal og sted: produksjon og innovasjon i landbruksbaserte verdikjeder

Å øke norsk matproduksjon i takt med en forventet befolkningsøkning på 20 prosent de neste 20 årene er både et samfunnsmessig og politisk mål. Innovasjon og integrasjon innenfor alle sektorer av bioøkonomien, og i alle regioner i Norge, er nødvendig for å nå dette målet (LMD 2011). Disse målene kan imidlertid være motstridende.

Bak målet om produktionsvekst ligger et sett av samfunnsmessige utfordringer, der den nasjonale mattrykgheten kan forsterkes av en kombinasjon av global befolkningsvekst, miljødelegger, klimaendringer og endringer i markeds- og eierinteresser i landbrukets verdikjeder. Effektene av disse utfordringene for norsk bioproduksjon vil etter all sannsynlighet være betydelig, men konsekvensene for Norge vil variere i ulike områder (BIONÆR 2012-2012).

I prosjektet AGRISPACE (prosjektnummer 233810 finansiert av Bionær 2014-2017) er den overordnede problemstillingen å

fremskaffe kunnskap om utfordringer og muligheter for bærekraftig vekst i produksjon og innovasjon i landbaserte verdikjeder i ulike regioner av Norge. Gjennom tverrfaglig forskning og innovative og ambisiøse metoder for stedlig analyse skal AGRISPACE utforske fire gjensidig avhengige tematiske områder:

1. Stedlig variasjon og betydningen av denne for jordbruksproduksjon og utnyttning av arealressursene
2. Stedlig variasjon og betydningen av denne for ulike typer produksjoner
3. Faktorer og forhold som kan fremme eller begrense verdiskaping i landbruksbaserte verdikjeder i ulike regioner
4. Mål og målkonflikter i landbrukspolitikken og de politiske virkemidlene, inkludert en diskusjon av ulike utviklingsbaner eller scenarier for norsk landbruk.

For å styrke det bioøkonomiske fundamentet i landbruksbaserte produksjoner vil AGRISPACE evaluere effektene av disse fire områdene.

Et tverrfaglig og internasjonalt forskerteam arbeider sammen i AGRISPACE. Prosjektet søker å frembringe ny og nødvendig kunnskap om hva som stimulerer til vekst i landbruksbaserte næringer, og gi etterspurt fersk kunnskap for politiske myndigheter om regulering og effektiv bruk av virkemidler tilpasset landbruksproduksjon i ulike deler av Norge.

AGRISPACE (<http://agrispace.rural.no/>) ønsker å nå ut tidlig med informasjon om og resultater fra prosjektet. I tillegg til målsetting om å publisere resultater i anerkjente fagfelleverderte kanaler ønsker prosjektet å formidle resultatene bredt til brukere gjennom nyhetssaker og fakta-ark.

Det er også opprettet en brukerguppe for prosjektet med representanter fra forvaltning, næringsliv og landbrukets organisasjoner.

Prosjektet er et samarbeid mellom Norsk senter for bygdeforskning (prosjektleder), Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning, Norsk institutt for skog og landskap, Bioforsk, Veterinærinstituttet og Institutt for sosiologi og statsvitenskap ved NTNU. Prosjektet drar også stor nytte av samarbeid med anerkjente forskere og forskningsmiljø fra Tyskland, Østerrike, Skottland, USA og New Zealand.

Referanser:

BIONÆR (2012) BIONÆR Research Programme on Sustainable Innovation in Food and Bio-based Industries (http://bioeconomy.dk/Norway_Bionaer_programme.pdf)

LMD 2011. Meld. St. 9 (2011–2012), Landbruks- og matpolitikken, Velkommen til bords: Tilråding fra Landbruks- og matdepartementet 2. desember 2011, godkjent i statsråd samme dag. (Regjeringen Stoltenberg II)

<http://agrispace.rural.no/>

Finansiering: Norges forskningsråd/BIONÆR
Prosjektnummer 233810, 2014-2017
